Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2023/2682

28.11.2023

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2023/2682

av den 27 november 2023

om en stödåtgärd inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten till stöd för militära aktörer och marinen i de kuststater som deltar i sjöfartsskyddsinsatser i Guineabukten

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 28.1 och 41.2,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

(1) Genom rådets beslut (Gusp) 2021/509 ([1]) inrättas den europeiska fredsfaciliteten för medlemsstaternas finansiering av unionsåtgärder inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken för att bevara freden, förebygga konflikter och stärka internationell säkerhet i enlighet med artikel 21.2 c i fördraget. Den europeiska fredsfaciliteten ska i enlighet med artikel 1.2 i beslut (Gusp) 2021/509 i synnerhet användas för finansiering av stödåtgärder såsom åtgärder för att stärka tredjestaters och regionala och internationella organisationers kapacitet när det gäller militära och försvarsrelaterade frågor.

(2) Med anledning av tioårsdagen av uppförandekoden från Yaoundé upprepade unionen och dess medlemsstater sitt stöd för regionen vid Guineabukten och förnyade sitt åtagande att stärka sjöfartsskyddet i området.

(3) Den 4 maj 2022 godkände rådet ett koncept om en möjlig stödåtgärd till förmån för Guineabuktens kuststater, med det övergripande syftet att stödja Afrikalett sjöfartsskydd och verksamhet för bekämpande av piratdåd av militära aktörer i Guineabukten för att i slutändan minska förekomsten av, varaktigheten hos och intensiteten i våldet och brottsligheten och för att skydda örlogsfartyg och kustbefolkningar och deras försörjningsmöjligheter.

(4) Som en del av det konceptet godkände rådet en förberedande åtgärd som skulle ligga till grund för ett framtida förslag från den höga representanten för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) när det gäller en stödåtgärd för att stärka sjöfartsskyddet i Guineabukten. Den förberedande åtgärden genomfördes mellan september och december 2022 med det dubbla syftet att, för det första, identifiera och utveckla tekniska specifikationer för ett system för underrättelseverksamhet, övervakning och spaning och att tillhandahålla objektiva och transparenta kriterier för att göra det möjligt att välja plats för detta samt att, för det andra, bedöma marinen hos Guineabuktens kuststater för att bland dem identifiera dem som tekniskt och politiskt sett lämpar sig bäst för att uppnå målen för stödåtgärden. I den förberedande åtgärden identifierades ett bemannat luftfartyg som den bästa möjliga lösningen för ett system för underrättelseverksamhet, övervakning och spaning, medan Kamerun, Ghana, Kongo och Benin identifierades som de lämpligaste kuststaterna i Guineabukten med tillräcklig marin kapacitet, regleringskapacitet och politisk kapacitet för att kunna delta i stödåtgärden.

(5) Under januari och juni 2023 genomfördes en rad sonderande och utåtriktade evenemang, inbegripet uppdrag på plats, för att ytterligare rationalisera och finslipa resultaten av den förberedande åtgärden, samt för att säkerställa full samordning och fullt samarbete med de kuststater som på förhand identifierats i Guineabukten och med de regionala organisationer som ingår i Yaoundéstrukturen, särskilt Regionala centrumet för sjöfartsskydd i Centralafrika (*Cresmac*), Regionala centrumet för sjöfartsskydd i Västafrika (*Cresmao*), Interregional Coordination Centre (*ICC*) och de maritima multinationella samordningscentrumen i Douala, Accra och Pointe-Noire. Till följd av denna utåtriktade verksamhet och på grundval av den beredskap som de på förhand identifierade kuststaterna i Guineabukten gett uttryck för valdes Kamerun och Ghana ut som mottagare av stödåtgärden.

([1]) Rådets beslut (Gusp) 2021/509 av den 22 mars 2021 om inrättande av en europeisk fredsfacilitet och om upphävande av beslut (Gusp) 2015/528 (EUT L 102, 24.3.2021, s. 14).

(6) Med tanke på stödåtgärdens komplexitet och för att begränsa eventuella politiska eller tekniska risker kommer stödet till Guineabuktens kuststater när det gäller sjöfartsskydd att ges enligt en successiv strategi. På grundval av sexmånadersbedömningen av stödåtgärden kan ett beslut fattas om att fortsätta och utvidga stödet till andra kuststater i Guineabukten, eventuellt 2024.

(7) Den 16 juni 2023 mottog den höga representanten en begäran från Ghana om att unionen skulle bistå Ghanas marin med upphandling av viktig utrustning för att stärka landets operativa förmågor när det gäller att patrullera på öppet hav.

(8) Den 19 september 2023 mottog den höga representanten en begäran från Kamerun om att unionen skulle bistå Kameruns marin med upphandling av viktig utrustning för att stärka landets operativa förmågor när det gäller att patrullera på öppet hav samt att bistå Yaoundéstrukturen med tillhandahållande av underrättelseverksamhet, övervakning och spaning via en bemannad luftburen resurs, i syfte att stärka Yaoundéstrukturens medlemsstaters operativa kapacitet att bedriva övervakning i Guineabukten, med det slutliga målet att förbättra sjöfartsskyddet i regionen.

(9) Stödåtgärder ska genomföras med beaktande av de principer och krav som anges i beslut (Gusp) 2021/509, i synnerhet överensstämmelse med rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp ([2]), samt i enlighet med reglerna för verkställandet av inkomster och utgifter som finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten.

(10) Rådet bekräftar sin beslutsamhet att skydda, främja och förverkliga de mänskliga rättigheterna, de grundläggande friheterna och de demokratiska principerna och att stärka rättsstatens principer och god samhällsstyrning i enlighet med Förenta nationernas stadga, den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna samt internationell rätt, särskilt internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inrättande, mål, tillämpningsområde och varaktighet

1. En stödåtgärd till förmån för Yaoundéstrukturen, Kamerun och Ghana (*mottagarna*), som ska finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten (*stödåtgärden*) inrättas härmed.

2. Syftet med stödåtgärden är att stärka insatser mot piratdåd, sjöfartskyddsinsatser och avskräckande verksamhet i Guineabukten genom att stärka Yaoundéstrukturens och dess medlemsstaters kapacitet, särskilt genom att förbättra deras maritima lägesbild, och genom att öka kapaciteten hos utvalda kustflottor att patrullera på öppet hav för att i slutändan minska förekomsten av brottslighet, och att skydda marina fartyg och resurser och kustbefolkningar och deras försörjningsmöjligheter.

3. För att uppnå det mål som anges i punkt 2 ska stödåtgärden finansiera följande typer av utrustning och tjänster som inte har utformats för att åstadkomma dödligt våld:

a) Tillhandahållande av underrättelseverksamhet, övervakning och spaning via en bemannad luftburen resurs under en period av ett år. Det kamerunska marinens nationella centrum för maritima insatser i Douala ska ansvara för mottagandet, vidarebehandlingen och utbytet av information som rör underrättelseverksamhet, övervakning och spaning med de andra regionala centrumen och maritima samordningscentrumen inom Yaoundéstrukturen via Yaoundéstrukturens plattform för regionalt informationsutbyte.

b) Stöd till patrullfartyg som tillhör

   i) Kamerun, genom tillhandahållande av snabba motorbåtar för intervention,

   ii) Ghana, genom tillhandahållande av obemannade luftfartygssystem för övervakning till havs, teknisk utrustning för båttjänster och dykutrustning.

c) En teknisk assistent som ska bistå Kameruns respektive Ghanas marin.

([2]) Rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel (EUT L 335, 13.12.2008, s. 99).

d) En marinassistent som ska samarbeta med instanser inom Yaoundéstrukturen, närmare bestämt ICC, Cresmac, Cresmao och de maritima multinationella samordningscentrumen i Douala, Kamerun och Accra, Ghana.

4. Stödåtgärdens varaktighet ska vara 48 månader från och med antagandet av detta beslut.

Artikel 2

Finansiella arrangemang

1. Det finansiella referensbelopp som är avsett att täcka utgifterna för stödåtgärden ska vara 21 000 000 EUR.

2. Alla utgifter ska förvaltas i enlighet med beslut (Gusp) 2021/509 och reglerna för verkställandet av inkomster och utgifter som finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten.

Artikel 3

Arrangemang med mottagarna

1. Den höga representanten ska ingå alla nödvändiga arrangemang med mottagarna för att säkerställa att mottagarna efterlever de krav och villkor som har fastställts genom detta beslut som ett villkor för tillhandahållande av stöd inom ramen för stödåtgärden.

2. De arrangemang som avses i punkt 1 ska inkludera bestämmelser som förpliktar mottagaren att säkerställa att

a) de enheter inom Kameruns och Ghanas väpnade styrkor som får stöd inom ramen för stödåtgärden efterlever tillämplig internationell rätt, särskilt internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt,

b) tillgångar som tillhandahålls inom ramen för stödåtgärden används korrekt och effektivt för de ändamål för vilka de tillhandahållits,

c) underhållet av tillgångar som tillhandahålls inom ramen för stödåtgärden är tillräckligt för att säkerställa att tillgångarna är användbara och tillgängliga i operativt hänseende under deras livscykel,

d) tillgångar som tillhandahålls eller underhålls inom ramen för stödåtgärden inte kommer att gå förlorade, eller utan godkännande från den facilitetskommitté som inrättats enligt beslut (Gusp) 2021/509 överföras till andra personer eller enheter än dem som identifieras i de arrangemangen, vid slutet av deras livscykel.

3. De arrangemang som avses i punkt 1 ska inkludera bestämmelser om tillfälligt upphävande och avslutande av stöd inom ramen för stödåtgärden om det konstateras att en mottagare åsidosatt de förpliktelser som anges i punkt 2.

Artikel 4

Genomförande

1. Den höga representanten ska vara ansvarig för att säkerställa genomförandet av detta beslut i enlighet med beslut (Gusp) 2021/509 och reglerna för verkställandet av inkomster och utgifter som finansieras inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten, i överensstämmelse med den integrerade metodiska ramen för bedömning och identifiering av vilka åtgärder och kontroller som krävs vad gäller stödåtgärder inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten.

2. Den verksamhet som avses i artikel 1.3 ska genomföras av Fundación Internacional y para Iberoamérica de Administración y Políticas Públicas (FIIAPP) – Cooperación Española.

Artikel 5

Övervakning, kontroll och utvärdering

1. Den höga representanten ska övervaka att mottagarna fullgör de förpliktelser som fastställs i artikel 3. Denna övervakning ska användas för att öka medvetenheten om sammanhanget och riskerna för åsidosättande av de förpliktelser som fastställts i enlighet med artikel 3 och för att bidra till att förebygga sådana åsidosättanden, inbegripet kränkningar av internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt som begås av de enheter som får stöd inom ramen för stödåtgärden.

2. Kontroll av utrustning och varor efter leverans ska organiseras på följande sätt:

a) Verifiering av leverans, varvid europeiska fredsfacilitetens leveransintyg ska undertecknas av slutanvändarstyrkorna när äganderätten överförs.

b) Rapportering, i vilken mottagaren årligen ska rapportera om den verksamhet som genomförs med hjälp av utrustning, varor och tjänster som tillhandahålls enligt stödåtgärden och om inventeringen av angiven materiel till dess att kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (Kusp) anser att sådan rapportering inte längre är nödvändig.

c) Platsbesök där mottagaren på begäran ska ge den höga representanten och den europeiska fredsfacilitetens revisorer tillträde för att utföra kontroller på plats och revisioner av faciliteten.

3. Den höga representanten ska göra en slutlig utvärdering efter slutförandet av stödåtgärden i syfte att bedöma huruvida stödåtgärden har bidragit till uppnåendet av det mål som avses i artikel 1.2.

Artikel 6

Rapportering

Under genomförandeperioden ska den höga representanten förelägga Kusp halvårsrapporter om genomförandet av stödåtgärden i enlighet med artikel 63 i beslut (Gusp) 2021/509. Stödåtgärdsförvaltaren ska regelbundet informera den facilitetskommitté som inrättats genom beslut (Gusp) 2021/509 om verkställandet av inkomster och utgifter i enlighet med artikel 38 i det beslutet, inbegripet genom att tillhandahålla information om berörda leverantörer och underleverantörer.

Artikel 7

Tillfälligt upphävande och avslutande

1. Kusp får besluta att helt eller delvis tillfälligt upphäva genomförandet av stödåtgärden i enlighet med artikel 64 i beslut (Gusp) 2021/509.

2. Kusp får även rekommendera att rådet avslutar stödåtgärden.

Artikel 8

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 27 november 2023.

På rådets vägnar
Y. DÍAZ PÉREZ
Ordförande